

Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасы арасындағы Азаматтық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы шартты бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы 1995 жылғы 30 мамыр № 2309.

"Қазақстан Республикасының Президенті мен жергілікті әкімдерге уақытша қосымша өкілеттік беру туралы" 1993 жылғы 10 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Заңының Z933600 2-бабына сәйкес **қаулы етемін**:

1. 1993 жылғы 14 қаңтарда Пекин қаласында қол қойылған Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасы арасындағы Азаматтық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы шарт бекітілсін.

2. Осы Жарлық жарияланған күннен бастап күшіне енеді.

Қазақстан Республикасының
Президенті

Бейресми мәтін

Қазақстан Республикасы және Қытай Халық Республикасы арасындағы азаматтық және қылмыстық істер жөніндегі заң көмегін көрсету туралы

ШАРТ

Қазақстан Республикасы және Қытай Халық Республикасы, бұдан былай Шарт жасасушы Жақтар деп аталатындар, заң қатынастары саласында қарым-қатынас орнату мақсатымен тәуелсіздікті құрметтеу және өзара келісушілік негізінде бір-біріне азаматтық және қылмыстық істер жөнінен заң көмегін көрсетуді шешті және осы мақсатта төменде көрсетілгендер туралы келісімге келді.

I ТАРАУ

ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1-БАП

Хұқықтық қорғау

1. Шарт жасасушы Жақтың бірінің азаматтары екінші Шарт жасасушы Жақтың аумағында, өздерінің жеке басы мен мұліктік хұқықтарын қорғау үшін, осы екінші Шарт жасасушы Жақтың азаматтарымен бірдей пайдалана алады. Олардың соттарға, әділет органдарына, прокуратура және олардың міндетіне азаматтық, қылмыстық істерді қарауға жататын басқа да мекемелерге өтінішпен баруладына хұқығы бар, сондай-ақ Шарт жасасушы екінші Жақтың азаматтарымен бірдей жағдайда, басқа да процессуалдық іс-әрекеттерді жүзеге асыра алады.

2. 1-тармақтағы Ереже әрбір Шарт жасасушы Жақтардың аумағындағы заңды үйимдарға, мекемелерге, оның ұлттық заңына сәйкес қолданылады.

3. Осы Шартта қолданылған "азаматтық істер" термині, неке-от басы және еңбек істерін де қамтиды.

4. Осы Шарттың үшінші тарауындағы ережелерден басқасы, сауда және шаруашылық істерінде қолданылады.

2-бап Құқықтық көмек көрсету кезіндегі қатынас тәртібі

1. Егер осы Шартта өзгеше белгіленбесе, азаматтық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы өтінішпен жүргінген кезде Уағдаласушы Тараптар орталық мекемелер арқылы өзара қатынас жасасады.

2. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген орталық мекемелерге: Қазақстан Республикасы тарапынан - Қазақстан Республикасының Жоғарғы Соты, Қазақстан Республикасының Бас прокуратурасы және Қазақстан Республикасының Әділет министрлігі; Қытай Халық Республикасы тарапынан - Қытай Халық Республикасының Әділет министрлігі, Қытай Халық Республикасының Жоғарғы Халық прокуратурасы және Қытай Халық Республикасының Жоғарғы Халық Соты жатады.

3. Орталық мекемелер өзгерген жағдайда Уағдаласушы Тараптар бұл туралы бірін-бірі дипломатиялық арналар арқылы жазбаша нысанда деру хабардар етеді.

Ескерту. 2-бап жаңа редакцияда – ҚР 27.05.2024 № 87-VIII Заңымен.

3-БАП

Хұқықтық көмек көрсету ауқымы

Хұқықтық көмек көрсету:

1. Құжаттарды тапсыру туралы тапсырмаларды орындау, сарапшылық жүргізу, оқиға болған жерлерде тексеру жүргізу, айғақ жинау және осы Шартта аталған азаматтық және қылмыстық істер жөніндегі басқа да процессуалды іс-эрекеттерді орындауды;

2. Азаматтық істер жөніндегі сот шешімдерін мойындауды және орындауды;

3. Осы Шартпен анықталатын басқа да көмектерді қамтиды.

4-БАП

Хұқықтық көмек көрсету туралы тапсырма формасы

1. Хұқықтық көмек көрсету туралы тапсырма жазбаша дайындалады, онда мыналар көрсетілуге тиіс:

- 1) сұраныс беруші мекеменің аты;
- 2) сұраныс тапсырылған мекеменің аты;
- 3) заң көмегінің көрсетілуі сұралған істің аты;

4) тапсырмада сөз болып отырған, процеске қатысушылардың аты-жөні, азаматтығы, жынысы, туған жері мен жылды, немен шұғылданатындығы және тұрақты

мекен-жайы немесе уақытша тұратын жері, занды мекемелер үшін - олардың аты мен мекен-жайы;

- 5) олардың өкілетті өкілдерінің аты-жөні және мекен-жайы;
- 6) тапсырманың мазмұны, ал, қылмыстық істер бойынша, сондай-ақ жасалған қылмыстардың нақты жағдайларын сипаттап жазу, оның заң жүзіндегі квалификациясы және тиісті заң актілерінің ережелері.

2. Тапсырмаға және басқа да құжаттарға Шарт жасасуышы Жақтың сұраныс беруші мекемесінің ресми мөрі басылуы тиіс.

5-БАП

Тапсырманы орындау

1. Егер сұраныс тапсырылған Шарт жасасуышы Жақтың ұлттық заңына сәйкес, тапсырманы орындау осы Жақтың соттары мен басқа да қызмет бабындағы мекемелерінің міндетіне кірмейтін болса, онда тапсырмадан бас тартылу себептері көрсетіліп қайтарылуы мүмкін.

2. Шарт жасасуышы Жақтың сұраныс тапсырылған мекемесі тапсырманы орындауға хұқылы болмаған жағдайда, ол көрсетілген тапсырманы орындауға сұраныс тапсырылған, Шарт жасасуышы Жақтың құзырлы мекеніне жіберуге міндетті, сондай-ақ бұл туралы Шарт жасасуышы екінші Жақтың сұраныс беруші мекемесін хабардар етуге тиіс.

3. Егер Шарт жасасуышы Жақтың сұраныс тапсырылған мекемесі, көрсетілген тапсырмадағы мекен-жайдың дәл еместігіне байланысты тапсырманы орындауға мүмкіндігі болмаған жағдайда, ол мекен-жайды анықтау үшін тиісті шараларды қолдануға міндетті немесе Шарт жасасуышы Жақтың сұраныс беруші мекемесінен қосымша мәліметтер талап етеді.

4. Егер мекен-жайды анықтауға немесе тапсырманы орындауға бұдан басқа да себептерге байланысты мүмкіндік болмаған жағдайда, Шарт жасасуышы Жақтың сұраныс тапсырылған мекемесі бұл туралы екінші Шарт жасасуышы Жақтың сұраныс беруші мекемесіне хабарласуға міндетті және тапсырманы орындауға кедергі болған себептерді баяндауға, сондай-ақ Шарт жасасуышы Жақтың сұраныс беруші мекемесі жіберген барлық құжаттарды қайтаруға тиіс.

6-БАП

Орындалу нәтижелері туралы хабарлар ету

1. Сұраныс тапсырылған мекеме, осы Шарттың екінші бабында көрсетілген тәртіpte , сұраныс беруші мекемені жазбаша түрде тапсырманың орындалу нәтижелері туралы хабарлар етуге, сондай-ақ орындалғандығын растайтын құжаттарды жіберуге міндетті.

2. Орындалғанын растайтын Құжатта тапсырманың алынған күні, айы, жылы алушының қолы және тапсырманы орындаған адамның қолы көрсетілуге тиіс.

3. Егер алушы аудан бас тартса, онда аудан бас тартуының себептері көрсетілуге тиіс.

Тапсырманың орындалғанын растайтын құжатқа тапсырманы орындаған сұраныс тапсырылған мекеменің ресми мөрі басылуы тиіс.

7-БАП

Қатынас тілдері

1. Заң көмегін көрсету кезінде әрбір Шарт жасасуышы Жақ өзінің мемлекеттік тілін пайдаланады, барлық құжаттардың екінші Шарт жасасуышы Жақтың мемлекеттік тілінде немесе ағылшын не орыс тілдеріндегі куәландырылған аудармасы қоса беріледі.

8-БАП

Құжаттарды тапсыру және жеке іс жүргізу әрекеттерін дипломатиялық өкілдіктер немесе консулдық мекемелер арқылы орындау

Құзырлы органдардың тапсырмасы бойынша Шарт жасасуышы Жақтардың бірінің екінші бір Шарт жасасуышы Жақта аккредитивтенген дипломатиялық өкілдіктері немесе консулдық мекемелері өз азаматтарына сот және соттан тыс құжаттарды тапсырып, олардан жауап ала алады. Алайда, бұл іс-әрекеттер мәжбүр ету шараларына жатпайды және өздері тұрған елдің занына қарсы келмейді.

9-БАП

Куәларға, жәбірленушілерге және сарапшыларға қатысты кепілдіктер

1. Сұраныс тапсырылған Шарт жасасуышы Жақ арқылы жіберілген, оның елдің азаматы екендігіне қарамастан, сұраныс беруші Шарт жасасуышы Жақтың сот немесе басқа да құзырлы мекемелерінің шақыру қағазы бойынша келген күә, жәбірленуші немесе сарапшы сұраныс беруші мемлекетте әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілікке тартылмайды, немесе оларға мемлекеттік шекарадан өткенге дейінгі жасаған заң бұзушылық немесе оның куәлік көрсетулеріне, сарапшы ретіндегі іс-әрекеттеріне байланысты басқа да анық-қанығына жету мәселесі болып табылатын істерге байланысты бас бостандығынан айырудың қай формасы болмасын қолданылмайды.

2. Егер куәгер, жәбірленуші немесе сарапшы сұраныс беруші Шарт жасасуышы Жақтың аумағын, оларға өздерінің мұнда болуының қажет еместігі жөнінде жазбаша хабардар етілген соң 15 күннің ішінде тастап кетпесе ол сұраныс беруші Шартқа отырушы Жақтың аумағынан өзінің еркінен тыс себептерге байланысты уақытылы кете

алмаған жағдайдан басқасының бәрінде оларға берілген осы баптың 1-тармағындағы кепілдіктің күші жойылады.

3. Осы баптың 1-тармағында аталған шақыру осы Шарттың 2-бабында көрсетілген тәртіпте беріледі, Шақырудың мазмұнында мәжбүр ету шараларын қолдану туралы қоқан-лоқы болмауға тиіс.

10-БАП

Заң көмегін көрсетуге байланысты шыққан шығындар

1. Шарт жасасуши Жақтар, сарапшылардың қызмет көрсетулерінен басқа, барлық заң көмегін тегін көрсетеді.

2. Сұраныс беруші Шарт жасасуши Жақтың аумағына шақыру бойынша келген күә, жәбірленуші немесе сарапшының жол қаражатына, тамағына, жатын орнына кеткен шығынды сұраныс беруші Шарт жасасуши Жақ төлейді. Шақыруда, аталған адамдардың қандай төлемдерді алуға хұқықты екендігі көрсетілуі тиіс. Аталған адамдардың өтініші бойынша Шарт жасасуши Жақ оларға алдын-ала тиісті шығынды төлеуге міндettі.

11-БАП

Заң көмегінен бас тарту

Егер сұраныс тапсырылған Шарт жасасуши Жақ заң көмегін көрсету оның тәуелсіздігіне, қауіпсіздігіне, қоғамдық тәртіпке немесе оның ұлттық заңының негізгі принциптеріне қарсы келеді деп санаса, ол сұраныс беруші Шарт жасасуши Жаққа бас тарту себебін хабарлай отырып, заң көмегін көрсетуден бас тарта алады.

12-БАП

Заң көмегін көрсету кезінде қолданылатын заң

1. Сұраныс тапсырылған мекеме заң көмегін көрсету кезінде өз мемлекетінің ұлттық заңын қолданады.

2. Сұраныс тапсырылған мекеме заң көмегін көрсету барысында сондай-ақ өтініш бойынша егер ол сұраныс тапсырылған Шарт жасасуши Жақтың ұлттық заңының негізгі принциптеріне қайшы келмесе Шарт жасасуши екінші Жақтың іс жүргізу нормаларын қолдана алады.

13-БАП

Заң ақпаратымен алмасу

Шарт жасасуши Жақтар, өз өтініштері бойынша, бір-біріне қолданылып жүрген немесе қолданылған заң туралы және сот практикасы туралы ақпарат береді.

II ТАРАУ

Азаматтық істер бойынша заң көмегін көрсету

14-БАП

Заң көмегінің ауқымы

Шарт жасасуши Жақтар өзара өтініш жасау негізінде сот және соттан тыс құжаттарды табыс етеді, процесске қатысуышылардан қуәлар мен сарапышылардан жауап алады, сарапышылық жүргізеді, уақыға болған жерді тексереді, сот шешімдерін мойындайды және орындайды, соның ішінде алиментті өндіріп алу үшін қарыздарларды іздеу жөніндегі шараларды қолданады, сондай-ақ басқа да процессуалды іс-эрекеттерді орындайды.

15-БАП

Сот шығындарын өтеу

1. Шарт жасасуши Жақтардың бірінің азаматы екінші Шарт жасасуши Жақтың аумағында сот шығындарын осы Шарт жасасуши Жақтың азаматтарымен тең жағдайда және бірдей мөлшерде төлейді.

2. Сондай-ақ осы баптың 1-тармағындағы ереже Шарт жасасуши Жақтардың бірінің аумағында олардың ұлттық заңына сәйкес ашылған занды мекемелерге де қолданылады.

16-БАП

Сот шығындарын өтеуден толық немесе ішінара босату

1. Шарт жасасуши Жақтың бірінің азаматы екінші Шарт жасасуши Жақтың аумағында сот шығындарын толық немесе ішінара өтеуден осы Шарт жасасуши Жақтың азаматтарымен тең жағдайда және бірдей мөлшерде босатылады.

2. Шарт жасасуши Жақтың бірінің азаматы сот шығындарын өтеуден толық немесе ішінара босату туралы өтініш білдіргенде тұратын жері немесе уақытша тоқтаған жеріндегі құзырлы мекемелерден алған жеке басын, от басының және мүліктік жағдайын растайтын құжаттарды тапсыруға тиіс. Егер өтініш берушінің тұрақты мекен-жайы немесе Шарт жасасуши Жақтың аумағында уақытша тоқтаған жері болмаса ол өз мемлекетінің дипломатиялық өкілдігі немесе консулдық мекемелер берген не растиған жоғарыда құжаттарды тапсыра алады.

3. Сот шығындарын өтеуден толық немесе ішінара босату туралы өтініш бойынша шешім шығарған сот құжатты берген органнан қосымша түсініктеме талап етеп алады.

17-БАП

Мойындауға және орындауға жататын шешімдер

1. Шарт жасасушы Жақтар осы Шарттың ережелеріне сәйкес өз аумағында екінші Шарт жасасушы Жақтың аумағында шығарылған және күшіне енген сот шешімдерін сондай-ақ, мойындауға жататын бірақ осы Шарт күшіне енген соң орындалуы талап етілмейтін шешімдерді де мойындауға және орындауға міндettі.

2. Осы Шарт тексінде қолданылып отырған "сот шешімдері" термині мынаны білдіреді:

- Қазақстан Республикасында - соттың /соттардың/ сонымен қатар төрелік соттың /соттардың/ шешімі, анықтамасы, қаулысы, азаматтық және төрелік істер жөніндегі бітімге келісімі, сондай-ақ қылмыстық іс бойынша зиянды өтеу бөлігі үкімі;

- Қытай Халық Республикасында - сот шығарған үкім, анықтама, азаматтық іс жөніндегі бітістіру актісі және қылмыстық іс бойынша шыққан шығынды өтеуге қатысты үкім.

18-БАП

Сот шешімін мойындау және орындау туралы өтініш

1. Сот шешімін мойындау және орындау туралы өтінішті арызданушы осы шешімді шығарған сотқа береді, бұдан кейін бұл сот шешімді осы Шарттың 2-бабында көрсетілген тәртіпте екінші Шарт жасасушы Жақтың сотына жібереді. Арызданушы екінші Шарт жасасушы Жақтың сотына да тікелей өтініш бере алады.

2. Сот шешімін мойындау және орындау туралы өтініш мынандай құжаттармен бірге жіберілуге тиіс:

1) сот растиған сот шешімінің көшірмесі; егер шешім күшіне енгендігі және орындалуы мүмкін екендігі туралы көшірmede нақты көрсетілмесе, онда соттың осы туралы құжатының бір данасы;

2) сұраныс беруші Шарт жасасушы Жақтың аумағында шешімнің орындалған бөлігі туралы сот құжаты;

3) іс жүргізуге қатыспаған Жаққа белгіленген заң тәртібінде сотқа шақырылғандығы туралы хабарлау қағазы тапсырылғанын ал ол қабілетсіз болған жағдайда оның тиісті өкілі болғандығын растайтын құжат;

4) осы бапта аталған өтініш пен оған қоса берілген құжаттардың расталған аудармасы.

19-БАП

Сот шешімін мойындау және орындау тәртібі

1. Сот шешімін мойындауда және орындауды Шарт жасасушы Жақтың ұлттық занында белгіленген тәртіпке сәйкес өтініш берілген осы Шарт жасасушы Жақтың соты жүзеге асырады.

2. Өтініш берілген сот, аталған шешімді оның осы Шарт талаптарына сәйкестігін ғана қарайды.

3. Мойындалуы және орындалуы туралы өтініш түскен шешімге қатысты, өтініш алған сот, қажет болған жағдайда, осы шешімді шығарған соттан қосымша материалдарды талап ете алады.

20-БАП

Мойындау мен орындаудың заң жүзіндегі күші

Шарт жасасуши Жақтардың бірінің сотының екінші Шарт жасасуши Жақ сотының шешімдерін мойындау және орындау осы Шарт жасасуши Жақ сотының шешімдерінің мойындалуы және орындалуы бірдей күшке ие.

21-БАП

Шешімді мойындаудан және орындаудан бас тарту

Мынандай жағдайларда сот шешімін мойындаудан және орындаудан бас тартылады :

1) егер шешім шығарылған, Шарт жасасуши Жақтың ұлттық заңына сәйкес, бұл шешім күшіне енбекен болса және орындауға жатпайтын болса;

2) егер шешімді мойындау және орындау туралы өтініш берілген Шарт жасасуши Жақтың ұлттық заңына сәйкес, іс тек қана өтініш тапсырылған Шарт жасасуши Жақ сотының құзырында болғанда;

3) егер іс жүргізуге қатыспаған Жаққа Шарт жасасуши Жақтың, шешім қабылдаған мекеменің, ұлттық заңына сәйкес сотқа шақыру туралы қағазы тапсырылмаған болса немесе ол қабілетсіз болған жағдайда, қатысуға тиісті өкілі болмағанда;

4) егер сұраныс тапсырылған Шарт жасасуши Жақтың соты екі Жақтың арасындағы сол бір заң жөніндегі дау туралы күшіне енген шешім қабылдаса немесе ол өздерінде қарауда жатса, немесе үшінші мемлекеттің осы істер жөніндегі шешімі күшіне енген деп танылған болса;

5) егер шешімді мойындау мен орындау өтініш жасалған Шарт жасасуши Жақтың тәуелсіздігіне, қауіпсіздігіне немесе қоғамдық тәртібіне зиян келтіретін болса.

ІІІ ТАРАУ

Қылмыстық істер жөніндегі заң көмегі

22-БАП

Хұқықтық көмек ауқымы

Шарт жасасуши Жақтар өтініш бойынша, куәлардан, жәбірленушілерден, сарапшылардан, күмәнділер мен айыптылардан қылмыстық істер жөнінен жауап алу туралы тапсырманы орындауды; айғақтар жинауға байланысты тінтуді, сарапталуды,

тексеруді және басқа да іс жүргізу әрекеттерін жүргізуді; заттай айғақтар мен құжаттарды қылмыстық жолмен қолға түсірген құнды заттарды тапсыру туралы, сондай-ақ қылмыстық істерді жүргізуге байланысты іс жүргізу құжаттарын тапсыру; сот ісінің нәтижелері туралы бірін-бірі хабардар ету.

23-БАП

Құжаттарды тапсыру және жекелеген іс жүргізу әрекеттерін орындау

1. Құжаттарды тапсыру тәртібі және қылмыстық істер бойынша айғақтар жинауға байланысты жекелеген іс жүргізу әрекеттерін орындау осы Шарттың 4-6, 8-баптарында анықталады.

2. Жоғарыда аталған тапсырмаларды жіберген кезде даналар көрсетілуі тиіс: қылмыс жасалған жағдай, оның квалификациясы және заң актілерінің тиісті ережелері.

24-БАП

Қылмыстық жолмен қолға түсірілген ақша мен құнды заттарды тапсыру

1. Шарт жасасуши Жақ екінші Шарт жасасуши Жақтың талабы негізінде, осы Шарт жасасуши Жакқа екінші Шарт жасасуши Жақтың аумағында қылмыстық жолмен қолға түсірілген ақша мен құнды заттарды тапсыруы керек, алайда тапсыру кезінде Шарт жасасуши Жақтардың немесе үшінші Жақтардың осы құнды заттарға қатысты хұқықтарына қысым жасалмауы керек.

2. Егер Жоғарыда көрсетілген ақша мен құнды заттар сұраныс тапсырылған Шарт жасасуши Жақтың аумағында, басқа бір шешілмеген қылмыстық істер жөнінде сот анық-қанығына жету үшін қажет болған жағдайда, бұл Шарт жасасуши Жақ оларды тапсыруды уақытша тоқтата түрады.

25-БАП

Қылмыстық істер бойынша заң көмегін көрсетуден бас тарту

Сұраныс тапсырылған Шарт жасасуши Жақ осы Шарттың 11-бабында көрсетілген негіздерден басқа, қылмыстық істер бойынша заң көмегін көрсетуден төмендегі негіздердің бірі бойынша бас тарта алады:

1) тапсырмада көрсетілген іс-әрекеттер, сұраныс тапсырылған Жақтың ұлттық Заңы бойынша қылмыс болып есептелмегендеге;

2) тапсырмада көрсетілген күдікті немесе айыпталушы сұраныс тапсырылған Шарт жасасуши Жақтың азаматы болып табылса және сұраныс беруші Шарт жасасуши Жақтың аумағында болмаса.

26-БАП

**Қылмыстық істер жөнінде жүргізілген сот анықтауларының
қорытындылар мен іс қозғау туралы хабардар ету**

Шарт жасасушы Жақтар бір-біріне екінші Шарт жасасушы Жақтың азаматына қатысты іс қозғалғандығы туралы және қажет болған жағдайда, екінші Шарт жасасушы Жақтың азаматтарына қатысты өздерінің соты шығарған үкім туралы мәлімет беруге міндетті.

27-БАП

Бұрын жасалған қылмыстар туралы ақпарат

Шарт жасасушы Жақтар, өтініш бойынша, бір-біріне ақысыз, бұрын екінші Шарт жасасушы Жақтың сотымен сottалған адамға қатысты қылмыстық істерді анық қанығына жету үшін қажет, сottалғандығы туралы мәліметтер береді.

IV ТАРАУ

Басқа да ережелер

28-БАП

Күжаттардың ақиқат екендігі

Шарт жасасушы Жақтың бірінің соты немесе басқа бір құзырлы мекемесі құрастырған немесе куәланырған құжаттар, осы Шарт жасасушы Жақтың тиісті құзырлы мекемесінің мөрі басылған болса, жарамды болып табылады. Осындай түрде оларды екінші Шарт жасасушы Жақтың соты немесе басқа құзырлы мекемесі ешбір легализациясыз қабылдай алады.

29-БАП

**Азаматтық хал туралы құжаттарды және басқа да
құжаттарды жіберу**

Осы Шартты орындау үшін Шарт жасасушы Жақтың бірінің құзырлы мекемелері, дипломатиялық каналдар арқылы алынған өтініштер бойынша, екінші Шарт жасасушы Жақ азаматының жеке басы хұқықтары мен мұліктік мүдделеріне қатысты азаматтық хал актілерін тіркеу, оқу-агарту мен еңбек стажы туралы мәліметтерді және басқа да құжаттарды екінші Шарт жасасушы жаққа ақысыз және әрі ағылшын немесе орыс тілдеріндегі аудармасымен бірге жібереді.

30-БАП

Заттарды алыш шығу және ақша аудару

Осы Шарттың ережелері және оны орындау Шарт жасасуышы екі Жақтың да шекарадан заттарды алып шығу және ақшаны аудару туралы өз зандары мен ережелерін орындауға кедергі жасай алмайды.

31-БАП

Дауларды шешу

Осы Шартты түсіндіру немесе орындау мәселелеріне байланысты пайда болған даулар дипломатиялық каналдар бойынша шешілуге тиіс.

V ТАРАУ

Қорытынды ережелер

32-БАП

Шарттың күшіне енуі

Осы Шарт екі Жақ өздерінің ұлттық занында көрсетілген, Шарттың күшіне енуіне мүмкіндік беретін, барлық заң процедураларын орындаған және, дипломатиялық каналдар бойынша, өзара жазбаша хабарландырулармен алмасқаннан соң, соңғы хабарландыруды алғаннан кейінгі 30-ыншы күнде күшіне енеді.

33-БАП

Шартқа өзгертулер мен қосымшалар енгізу

Шарт жасасуышы жақтар, дипломатиялық каналдар бойынша, осы Шарттың тексіне өзгертулер мен қосымшалар енгізу мәселелері жөнінде консультациялар өткізуге және өздерінің ұлттық зандарына сәйкес, заң процедураларын орындауға міндетті.

34-БАП

Іс-әрекетін тоқтату

Осы Шарт мерзімсіз және Шарт жасасуышы Жақтың кез-келгенін бір дипломатиялық каналдар бойынша оның іс-әрекеті тоқтатылатыны туралы хабардар еткеннен кейін алты ай мерзім ішінде өз іс-әрекетін тоқтатады.

Осы Шартқа 1993 жылы 14 қаңтарда Пекин қаласында қол қойылды, екі данадан, бірі қазақ тілінде, екіншісі қытай тілінде, орыс тіліндегі аудармасы қоса берілген, екі тексте бірдей күшке ие.

Қазақстан Республикасы
үшін

Қытай халық Республикасы
үшін